

Materiál na rokovanie
Rady vlády SR na podporu exportu a investícií

**Informácia o priebehu a záveroch konferencie
„Budúcnosť exportu Slovenskej republiky“
podtitulok „Štát a podnikatelia - spoločne za vyššiu exportnú výkonnosť“**

Podnet:
iniciatívny materiál

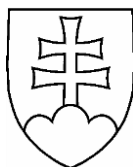
Obsah:
1. Návrh záverov Rady vlády SR
na podporu exportu a investícií
2. Predkladacia správa
3. Informácia o priebehu a záveroch
konferencie „Budúcnosť exportu
Slovenskej republiky“

Predkladá:

Pavol Pavlis
minister hospodárstva
Slovenskej republiky

Bratislava 13. februára 2015

RADA VLÁDY SR NA PODPORU EXPORTU A INVESTÍCIÍ

Návrh

ZÁVEROV RADY VLÁDY SR
NA PODPORU EXPORTU A INVESTÍCIÍ

č. 03/01/2015

z 18. februára 2015

**k Informácii o priebehu a záveroch konferencie
„Budúcnosť exportu Slovenskej republiky“
podtitulok „Štát a podnikatelia - spoločne za vyššiu exportnú výkonnosť“**

číslo materiálu:

predkladateľ: minister hospodárstva

Rada vlády SR na podporu exportu a investícií

A. berie na vedomie

- A.1. Informáciu o priebehu a záveroch konferencie „Budúcnosť exportu Slovenskej republiky“ podtitulok „Štát a podnikatelia - spoločne za vyššiu exportnú výkonnosť“

B. ukladá

**podpredsedovi vlády a ministrom zahraničných vecí a európskych záležitostí
ministrom hospodárstva
generálnemu riaditeľovi a predsedovi Rady banky EXIMBANKY SR
generálnemu riaditeľovi Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu**

- B.1. zabezpečiť plnenie opatrení uvedených v Informácii o priebehu a záveroch konferencie „Budúcnosť exportu Slovenskej republiky“ podtitulok „Štát a podnikatelia - spoločne za vyššiu exportnú výkonnosť“

Predkladacia správa

Informáciu o priebehu a záveroch konferencie „Budúcnosť exportu Slovenskej republiky“ podtitulok „Štát a podnikatelia - spoločne za vyššiu exportnú výkonnosť (ďalej len „informácia“) predkladá Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“) ako iniciatívny materiál.

MH SR v spolupráci s EXIMBANKOU SR zorganizovali konferenciu pod názvom „Budúcnosť exportu Slovenskej republiky“ s podtitulkom „Štát a podnikatelia - spoločne za vyššiu exportnú výkonnosť“, ktorá sa uskutočnila 11. decembra 2014 v hoteli Sheraton Bratislava.

Konferencia bola zameraná predovšetkým na domáce stredne veľké podniky, ale aj segment malého a stredného podnikania a nadväzovala na stanovené ciele Stratégie vonkajších ekonomických vzťahov SR na obdobie 2014 - 2020 (ďalej len „stratégia VEV“) a tiež na stretnutie najväčších exportérov Slovenska, ktoré sa uskutočnilo v decembri 2013 v hoteli Bôrik v Bratislave.

Cieľom konferencie bolo pokračovať v odbornom dialógu medzi štátom a podnikateľskou sférou so zámerom identifikovať aktuálne názory podnikateľského prostredia na problematiku systému podpory exportu zo strany štátu, resp. zefektívnenie podpory exportu, vrátane prípadných legislatívnych návrhov.

MH SR a EXIMBANKA SR v období prípravy konferencie uskutočnili spoločne viaceré stretnutia s podnikateľmi a so zástupcami zväzov zamerané na zmapovanie potrieb podnikateľského sektora a identifikáciu bariér a obmedzení, s ktorými sa stretávajú pri realizácii ich exportných aktivít. Uskutočnené boli tiež stretnutia so štátnymi tajomníkmi dotknutých rezortov a poradcami predsedu vlády SR. Z podkladov získaných od zamestnávateľských asociácií, zväzov a združení, organizátori konferencie spracovali zoznam tematických okruhov podľa rezortov. Na základe týchto podkladov boli s účastníkmi panelovej diskusie stanovené kľúčové témy konferencie.

Samotná časť informácie o priebehu konferencie bola rozdelená do 8 hlavných tematických častí, na ktoré sa v prevažnej miere zamerali vystúpenia jednotlivých panelistov a tiež následná diskusia. V každej tematickej časti je uvedená stručná informácia o realizovaných alebo pripravovaných opatreniach, resp. návrh nového opatrenia. Nové opatrenia sú súhrnne spracované v závere informácie s uvedením gestora a termínu plnenia.

Informácia o priebehu a záveroch konferencie bude po prerokovaní na zasadnutí Rady vlády SR na podporu exportu a investícií, ktoré sa uskutoční 18. februára 2015, sprístupnená aj podnikateľskému sektoru a širokej odbornej verejnosti.

Informácia bola vypracovaná v spolupráci so zainteresovanými rezortmi a inštitúciami a vzhľadom na jej informatívny charakter nebola predmetom medzirezortného pripomienkového konania.

Materiál je predložený na rokovanie Rady vlády SR na podporu exportu a investícií bez rozporov.

Informácia o priebehu a záveroch konferencie

„Budúcnosť exportu Slovenskej republiky“ podtitulok „Štát a podnikatelia - spoločne za vyššiu exportnú výkonnosť“

ZAMERANIE KONFERENCIE

Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“) v spolupráci s Exportno-importnou bankou Slovenskej republiky (ďalej len „EXIMBANKA SR“) zorganizovali konferenciu pod názvom „Budúcnosť exportu Slovenskej republiky“ s podtitulkom „Štát a podnikatelia - spoločne za vyššiu exportnú výkonnosť“, ktorá sa uskutočnila 11. decembra 2014 v hoteli Sheraton Bratislava. Konferencia bola zameraná predovšetkým na domáce stredne veľké podniky, ale aj segment malého a stredného podnikania (ďalej len „MSP“). Z hľadiska prípravy a samotného priebehu konferencie bola významným prínosom participácia EXIMBANKY SR, ako primárneho finančného nástroja štátu, ktorý prostredníctvom svojich produktov a služieb priamo podporuje exportné aktivity slovenských vývozcov. Na konferencii sa zišlo viac ako 120 významných účastníkov z radov slovenských exportérov, štátnej správy, zamestnávateľských a sektorových asociácií, zväzov a združení.

Konferencia nadväzovala na stanovené ciele Stratégie vonkajších ekonomických vzťahov SR na obdobie 2014 - 2020 (ďalej len „stratégia VEV“), ktorá bola schválená na rokovaní vlády SR 12. marca 2014. Prípravu a organizačné zabezpečenie konferencie koordinovalo MH SR s EXIMBANKOU SR aj prostredníctvom Pracovnej skupiny pre stratégiu vonkajších ekonomických vzťahov SR na obdobie 2014 - 2020, ktorá je odbornou platformou pre koordináciu aktivít smerujúcich k implementácii stratégie VEV v pôsobnosti Rady vlády SR na podporu exportu a investícií (ďalej len „rada“).

Cieľom konferencie bolo pokračovať v odbornom dialógu medzi štátom a podnikateľskou sférou so zámerom identifikovať aktuálne názory podnikateľského prostredia na problematiku systému podpory exportu zo strany štátu, resp. zefektívnenie podpory exportu, vrátane napr. aj prípadných legislatívnych návrhov. Konferencia tiež nadviazala na stretnutie najväčších exportérov Slovenska, ktoré sa uskutočnilo v decembri 2013 v hoteli Bôrik v Bratislave.

TÉMY KONFERENCIE

Zástupcovia gestora pripravovanej konferencie MH SR a EXIMBANKY SR v období jej prípravy spoločne uskutočnili viaceré stretnutia s podnikateľmi a so zástupcami zväzov, zamerané na zmapovanie potrieb podnikateľského sektora a identifikáciu bariér a obmedzení, s ktorými sa stretávajú pri realizácii ich exportných aktivít. Uskutočnené boli stretnutia so štátnymi tajomníkmi dotknutých rezortov a poradcami predsedu vlády SR a tiež so zástupcami Klubu 500, AZZZ SR, RÚZ, Združenia obranného a bezpečnostného priemyslu, Zväzu elektrotechnického priemyslu, SARIO a viacerými členmi A5, ktorí boli požiadaní o zaslanie kľúčových tém a oblastí, ktoré budú slúžiť ako východisko pri príprave konferencie. Oslovené subjekty boli zároveň požiadané o prípadnú identifikáciu hlavných obmedzení a bariér pri exporte, napr. legislatívnych, administratívnych, nedostatok informácií o možnostiach podpory zo strany štátu, dostupnosti finančných zdrojov, atď. Z podkladov získaných od zamestnávateľských a sektorových asociácií, zväzov a združení, organizátori

konferencie spracovali zoznam tematických okruhov podľa rezortov (príloha č. 1). Na základe získaných podkladov a s ohľadom na rozsah konferencie boli stanovené v súčinnosti s účastníkmi panelovej diskusie nasledovné kľúčové témy konferencie:

- poskytovanie transparentných, predvídateľných a nediskriminačných investičných stimulov za rovnakých podmienok pre domácich a zahraničných investorov,
- aktívna politika štátu pri presadzovaní svojich hospodárskych záujmov (dohody o voľnom obchode),
- v oblasti podpory podnikateľského prostredia:
  - presadzovanie transparentného legislatívneho procesu,
  - iniciatívy EÚ na podporu internacionalizácie MSP (Small Business Act),
  - možnosti spolupráce MSP a veľkých domácich podnikov - exportérov pri podpore medzinárodnej expanzie MSP,
- zvýšenie kvality služieb slovenských ekonomických diplomatov v zahraničí
  - zlepšenie pripravenosti a komunikácie slovenských ekonomických diplomatov s firmami a s podnikateľskými zväzmi,
- podpora prepojenia podnikateľskej a výskumnej sféry so zameraním na aplikovaný výskum a vývoj podľa potrieb priemyslu,
- inštitucionalizácia vedy a výskumu pre priemysel (prepojenie kapacít vedy a výskumu pre potreby riešenia problémov priemyslu),
- transformácia odborného školstva, zavedenie duálneho systému vzdelávania,
- podpora prístupu k financovaniu prostredníctvom štruktúry Slovenského investičného holdingu
  - vládny návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 2015, prognóza vývoja deficitu verejných financií a dlhu, presadzovanie transparentného legislatívneho procesu,
  - opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia v oblasti platenia daní.

PRIEBEH KONFERENCIE

Úvodné vystúpenia predniesli Rastislav Chovanec, štátny tajomník MH SR a Igor Lichnovský, generálny riaditeľ EXIMBANKY SR.

Pán Chovanec v úvodnom vystúpení informoval o sérii regionálnych seminárov, ktoré zorganizovalo MH SR v roku 2014 v spolupráci s regionálnymi komorami SOPK a VÚC s cieľom podporiť dialóg s podnikateľmi. Semináre v Žiline, Nitre a Prešove priniesli mnoho podnetov, konštruktívnych aj kritických a to bol tiež dôvod na zorganizovanie konferencie. MH SR chce robiť podporu exportu lepšie, aby sa posilnilo postavenie slovenských spoločností na zahraničných trhoch tak, aby na týchto trhoch uspeli. Z hľadiska podpory exportu p. Chovanec poukázal na význam Stratégie vonkajších ekonomických vzťahov SR na obdobie 2014 - 2020, Dohody o Transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve medzi EÚ a USA a Dohody CETA medzi EÚ a Kanadou. Z pohľadu priemyslu a inovácií je pre MH SR najdôležitejšie udržanie priemyslu a priemyselnej výroby. Štátny tajomník p. Chovanec informoval aj o podiele MH SR na Stratégii výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenska (RIS3) na roky 2014 - 2020 a realizácii schémy dotácií, ktorá prostredníctvom tzv. inovačných voucherov slúži na podporu prepájania podnikov s výskumnými inštitúciami. V tejto oblasti bude potrebné, aby veda a výskum zmenili svoj prístup z dopytového na ponukový. Pán Chovanec ocenil význam a pôsobenie Rady vlády SR na podporu exportu a investícií a poukázal na rezervy v raste zahraničného obchodu SR. V roku 2013 bol podiel exportu na HDP 97,6%. Viac ako polovicu exportu generuje

50 najväčších exportérov, z toho viac ako 85% sú nadnárodné spoločnosti. MH SR má záujem, aby sa posilňovalo postavenie slovenských spoločností na zahraničných trhoch.

I. Lichnovský informoval, že EXIMBANKA SR za 17 rokov podporila export v objeme 36 mld. EUR a dnes pomáha podnikateľom na trhoch v 34 krajinách formou úverov, garancií, financovania a poisťovania investícií, nákupu technológií a podobne. Ide o unikátnu podporu pre umožnenie vstupu firiem na trhy tretích krajín, pričom EXIMBANKA SR predstavuje jediný priamy nástroj štátu využívaný pri podpore exportu. Novelizácia zákona s účinnosťou od 1. 1. 2014 umožňuje nákup technológie (aj od slovenských dodávateľov) na podporu produkcie na export a financovanie investícií a akvizícií v zahraničí. Posilnené boli fondy EXIMBANKY SR na širšiu podporu exportu, pričom všetky spoločnosti, malé i veľké, sú rovnako dôležité. EXIMBANKA SR má uzatvorených 62 bilaterálnych zmlúv s podobnými inštitúciami z 34 krajín. Kľúčovým partnerom je EÚ. Mnohé smernice EÚ boli vytvorené ešte v 90-tych rokoch, neodrážajú aktuálny stav globálnej ekonomiky a sú skôr prekážkou v obchode. Preto je potrebná ich revízia. EXIMBANKA SR má záujem o posilnenie komparatívnej konkurencieschopnosti EÚ, čo bude jedna z tém, ktorú bude presadzovať počas predsedníctva Slovenska v Európskej komisii (ďalej len „EK“) v roku 2016. Slovenské subjekty majú problém sa presadiť na trhoch tretích krajín, a to aj napriek dobrej kvalite ich produkcie. Dôvodom je aj nedostatočná znalosť techniky zahraničného obchodu. EXIMBANKA SR sa preto zamýšľa aj nad konceptom inštitúcie „Akadémia zahraničného obchodu“, ktorá by mala byť obdobou bývalého Inštitútu zahraničného obchodu. Zároveň pripravuje manuál exportéra, ktorý bude zahrňovať viaceré oblasti a určený bude pre vývozcov tovarov a služieb, zamestnancov EXIMBANKY SR, ako aj pracovníkov komerčných bánk, aby lepšie porozumeli štruktúre jednotlivých obchodných operácií.

V moderovanej panelovej diskusii predniesli vstupné názory na budúcnosť exportu Slovenskej republiky R. Chovanec, štátny tajomník MH SR, P. Burian, štátny tajomník MZVaEZ SR, V. Hudák, štátny tajomník MF SR, S. Hanzlovičová, generálna riaditeľka sekcie regionálneho školstva MVVaŠ SR, V. Soták, predseda Klubu 500, J. Kostolný, podpredseda SOPK, M. Jusko, prezident RÚZ a R. Karlubík, prvý viceprezident AZZZ SR.

Vystúpenia panelistov, diskusné príspevky z pléna a celá konferencia sa niesla v atmosfére otvoreného dialógu medzi štátom a podnikateľmi v súlade s jej podtitulkom „**Štát a podnikatelia** - spoločne za vyššiu exportnú výkonnosť“. K jednotlivým vystúpeniam a diskusným príspevkom nie sú preto v ďalšej časti tejto informácie priradené konkrétne mená alebo názvy inštitúcií. Z dôvodu lepšej prehľadnosti sú tieto príspevky spracované podľa jednotlivých tém do blokov, a to ako názory štátu a názory podnikateľov, prípadne akademickej obce. Konkrétne názvy inštitúcií sú uvedené len v prípadoch, kedy si to príslušná časť informácie vyžadovala.

Vystúpenia a názory panelistov sú v základných myšlienkach zaznamenané v tejto informácii tak, ako odzneli počas diskusie a sú len minimálne upravené. Diskusné témy vychádzali zo vzájomne odsúhlasených kľúčových tém konferencie a možno ich rozdeliť do nasledovných blokov:

TÉMA č. 1 - Zahraničný obchod Slovenska a globálna ekonomika

Podnikatelia a zástupcovia akademickej obce uviedli, že bilancia zahraničného obchodu SR v roku 2012 vykázala prebytok v hodnote 5% HDP, pričom v prvom štvrtroku

2014 to bolo až 7,4% a v druhom štvrtroku 2014 7,1%. Sú to vynikajúce výsledky, ktoré súvisia s investíciami najmä do automobilového priemyslu. V roku 2012 bolo Slovensko z hľadiska prebytku obchodnej bilancie na 4. mieste v EÚ, pričom Čína mala v roku 2013 prebytok na úrovni 3,1% HDP. Tieto výsledky však nie je možné dlhodobo udržať. Z hľadiska aktuálnych opatrení nie je potrebné okamžite prijímať nové rozhodnutia, ale problémom je budúcnosť. Súčasný stav zahraničného obchodu SR bude možné pravdepodobne udržať ešte asi 2 - 3 roky. Medzitým je potrebné nastaviť ekonomické prostredie tak, aby sa súčasný stav podarilo udržať aj v ďalšom období.

Kľúčovým problémom je nízky príjem domácností, ktoré sú zadlžené, a tak domáca spotreba nemá možnosť výrazne prispieť k rastu HDP. Ostaný príspevok zvýšenej spotreby domácností na raste HDP bol len za cenu zvýšenia ich zadlženosti. Úverová zadlženosť domácností v SR je 31%, priemer EÚ 68%. Je potrebné si uvedomiť, že domáca spotreba nemôže nikdy nahradiť export.

Ak chceme hovoriť o exporte, je potrebné komunikovať s najvýznamnejšími slovenskými exportérmi. Slovensko má 25% podiel priemyslu na HDP.

Hlavné posolstvo novej EK je nový plán veľkého balíka investícií. V roku 2008 nastal totálny prepád investícií v EÚ, vrátane SR. To znamená, že sa neinvestuje do ekonomiky a v budúcnosti sa môžeme obávať negatívnych vplyvov.

Identifikácia problému: obavy z dlhodobej neudržateľnosti prebytku bilancie zahraničného obchodu SR

Prijaté opatrenia: Vláda SR v máji 2013 schválila *Opatrenia v hospodárskej politike na podporu hospodárskeho rastu*. Materiál v široko koncipovanej a štruktúrovanej podobe vytvára spoločnú platformu pre ministerstvá a zástupcov podnikateľského sektora pri riešení akútnych problémov hospodárstva. Navrhované riešenia problémových a prioritných rozvojových oblastí, zameranie a štruktúra opatrení, vytvárajú dostatočný priestor na ďalšiu efektívnu spoluprácu ministerstiev s podnikateľským sektorom. *Národný program reforiem SR 2014* prijatý vládou SR v apríli 2014 obsahuje štrukturálne opatrenia na dosiahnutie trvalo udržateľného hospodárskeho rastu, tvorbu nových pracovných miest a zlepšenie kvality života. *Správa o stave podnikateľského prostredia v SR s návrhmi na jeho zlepšovanie* schválená vo vláde SR v apríli 2014 charakterizuje stav a vývoj podnikateľského prostredia v SR a zároveň špecifikuje a poukazuje na niektoré problémy ovplyvňujúce kvalitu slovenského podnikateľského prostredia a navrhuje opatrenia na ich odstránenie, resp. zmiernenie ich vplyvu. Materiál *Postup implementácie finančných nástrojov cez Slovenský investičný holding v programovom období 2014 - 2020*, schválený vo vláde SR v decembri 2013, načrtol stratégiu implementácie finančných nástrojov cez Slovenský investičný holding v programovom období 2014 - 2020 a zabezpečenie potrebných krokov na jej realizáciu.

Nové opatrenie: Pre podporu exportu tovarov a služieb je v časti „NÁVRH OPATRENÍ“ uvedené opatrenie č. 5.

TÉMA č. 2 - Duálne školstvo

Podnikatelia apelovali na nevyhnutnosť doriešenia systému odborného školstva. Akademická obec uviedla, že v minulosti fungovali stredné odborné učilištia. Neskôr štát prakticky zrušil odborné školstvo, ktoré sa teraz spoločne snažíme obnoviť. Ak nebude

podporená jednoduchá tvorba pracovnej sily, potom nebudú mať slovenské firmy k dispozícii odborne kvalifikovaných pracovníkov. Odborné školstvo musí byť určené aj pre potreby exportérov.

MŠVVaŠ SR k názoru podnikateľov uvádza, že odborné školstvo nikdy nezaniklo, ale v procese transformácie spoločenského usporiadania v 90tych rokoch minulého storočia došlo k odlúčeniu stredných odborných učilíšť od podnikov, čím došlo k zmenám aj v odbornom vzdelávaní a príprave. Stredné odborné školy a firmy, ktoré majú záujem o spoluprácu, môžu využiť aj doteraz platné legislatívne prostredie.

Podľa podnikateľov je v oblasti vzdelávania mimoriadne dôležitá vzájomná komunikácia medzi podnikateľmi a štátnou sférou. V tomto smere podnikatelia vyslovili aj kritické názory na adresu štátu. Podnikatelia sú pripravení komunikovať so štátom. Nový systém však musí byť nastavený tak, aby zohľadňoval nielen požiadavky žiakov, ale aj potreby firiem. Na druhej strane zamestnávateľia musia ponúknuť také podmienky, aby bolo pre žiakov zaujímavé študovať technické vedy. Je potrebné, aby žiaci boli vopred zainteresovaní na príprave svojho vzdelávania, poznania samotného pracoviska a mali perspektívu zamestnania. Technické prostriedky vo fabrikách si dnes vyžadujú vzdelaných ľudí. Duálne vzdelávanie je potrebné riešiť s tými, ktorí to umožňujú a vytvoriť školy úzko napojené na firmy. Ako konkrétny príklad boli uvedené Železiarne Podbrezová a.s., kde existuje funkčné prepojenie medzi firmou a odbornou školou.

MŠVVS SR uvádza, že nie je potrebné vytvárať nové školy úzko napojené na firmy, je potrebné využiť existujúcu infraštruktúru stredných odborných škôl, najmä bývalých stredných odborných učilíšť.

Zástupcovia štátu nesúhlasili s kritikou ohľadne nedostatku komunikácie, pretože štát sa snaží komunikovať či už v rámci ústredných orgánov štátnej správy, alebo s podnikateľmi. Na druhej strane štát súhlasí s názorom, že kedysi bol systém duálneho školstva lepšie nastavený a bol dobre napojený na podnikateľskú sféru.

Doplňujúci komentár MŠVVaŠ SR uvádza, že pred rokom 1989 bol systém odborného vzdelávania a prípravy (OVP) naviazaný na výrobnú sféru a na konkrétne štátne podniky. Duálny systém vzdelávania tak ako je zadaný v Rakúsku, Nemecku a Slovinsku má inú formu a štruktúru ako systém OVP v Československu pred rokom 1989. V súčasnosti sa MŠVVaŠ SR snaží na základe požiadaviek zamestnávateľov a trhu práce nastaviť systém OVP tak, aby došlo k užšiemu prepojeniu teórie s praxou. SR nemá kapacitu na plošné zavedenie duálneho vzdelávania, ale zavádza prvky duálneho vzdelávania do systému OVP, ktorý je stále v procese transformácie a má efektívnejšie reflektovať potreby trhu práce.

Predstavitelia štátu uvítajú návrat odborného školstva, čo žiada okrem iných aj plynárenský, energetický a potravinársky sektor, lebo si uvedomujú nedostatok odborníkov technického zamerania, ako aj problém nahradenia odborníkov staršej generácie. Účastníkmi prípravy nového zákona sú aj podnikatelia a štát chce, aby nový zákon bol nielen v prospech priemyslu, ale aj v prospech žiakov aj učiteľov. Pre duálne vzdelávanie nie je podľa štátu dostatok odborníkov z praxe, ktorí by mohli vzdelávať žiakov. Štát má záujem o zavedenie prvkov duálneho vzdelávania založeného na skúsenostiach z Rakúska, Nemecka a Švajčiarska, teda z krajín, kde duálny systém vzdelávania má silnú a dlhodobú tradíciu a vzhľadom na to, že priemysel SR je silno orientovaný práve na podniky z týchto krajín.

Na naplnení tohto cieľa bude štát spolupracovať aj s podnikmi. MŠVVaŠ SR sa bude snažiť skvalitniť komunikáciu s MH SR a MF SR.

Identifikácia problému: potreba uskutočnenia reformy odborného školstva

Opatrenia v štádiu prípravy: Návrh realizácie transformácie systému odborného školstva (zavedenie prvkov duálneho systému vzdelávania) s cieľom reagovať na reálne potreby hospodárstva, ako aj zvýšenie uplatniteľnosti absolventov na trhu práce. Nový zákon o odbornom vzdelávaní a príprave by mal začať platiť od 1. septembra 2015.

TÉMA č. 3 – Start - upy a podpora exportného financovania

Pre malú otvorenú ekonomiku ako SR je export nevyhnutný. Export začína doma a pre silné firmy je dôležitá podpora ich kapitalizácie a exportného financovania. Slovensko má veľa dobrých firiem, ale potrebuje väčšie firmy, ktoré sú schopné presadiť sa aj v zahraničí a ktoré vytvoria priestor pre budúce pôsobenie menších firiem. V súčasnosti sa začínajú podporovať technologicky orientované start-upy, ktoré podporujú rozvoj znalostnej ekonomiky. Pre start-upy je potrebné vytvoriť zvýhodnený systém efektívnych stimulov, napr. v daňovej oblasti, zabezpečení prístupu k vysokokvalifikovaným mentorom a kapitálovému financovaniu, školstvu, podpore internacionalizácie, atď. Pre Slovensko je kľúčové vytvoriť prostredie pre silné konkurencieschopné podniky, pretože silná domáca podnikateľská sféra je základom pre ďalšie etablovanie sa v zahraničí. V tejto súvislosti vláda SR rozhodla o alokácii 3% (cca 420 mil. EUR) z fondov EÚ do Slovak Investment Holding (ďalej len „SIH“), ktorá bude doplnená o súkromné zdroje. SIH bude poskytovať tieto zdroje návratnou formou s čo možno najväčším zapojením dodatočných súkromných zdrojov. Uvedené finančné prostriedky umožnia zlepšiť prístup k financovaniu pre MSP, výrobu energie v malom z obnoviteľných zdrojov, projekty infraštruktúry, odpadového a vodného hospodárstva, mestského rozvoja, atď. Štát je spokojný s pozitívnym hodnotením návrhu štátneho rozpočtu SR na rok 2015 zo strany EK, pričom Slovensko je spolu s Nemeckom, Luxemburskom a Holandskom v prvej štvorke štátov s najlepšie pripravenými rozpočtami.

Podľa podnikateľov je potrebné mať vytvorené vhodné legislatívne prostredie pre veľké, ale aj malé a stredné podniky. V tejto súvislosti je dôležitá finančná pomoc (napr. EXIMBANKA SR), pretože firmy potrebujú kapitál na financovanie dovozov (napr. vstupy do výroby). Za ostatné dva roky však konsolidácia financií utlmila aktivity podnikov. Problémom je aj zvyšovanie minimálnej mzdy.

Nórsko poskytuje na rozvoj start-upov oveľa väčšie čiastky ako Slovensko. Na mieste je otázka prečo? Podľa podnikateľov je väčšina start-upov financovaná z fondov rizikového kapitálu, ktoré pozorne sledujú činnosť start-upov, keďže tento druh podnikania je spojený s veľkým rizikom. V nekompromisnom trhovom svete majú monopoly záujem o preberanie úspešných start-upov. Problém porovnania Nórska so Slovenskom spočíva v tom, že podmienky na trhu medzi partnermi z rôznych krajín nie sú vyrovnané.

Identifikácia problému: nedostatočná podpora start-upov

Opatrenia v štádiu prípravy: Vytváranie podmienok na podporu financovania ako aj nefinančnú podporu pre začínajúce start-upy, prijímanie opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia zvýhodnenie v daňovej oblasti, zabezpečenie prístupu ku kvalifikovaným domácim a zahraničným mentorom, zlepšenie prístupu k financovaniu, okrem iného aj prostredníctvom SIH - priebežne do roku 2020.

TÉMA č. 4 - Konkurencieschopnosť - veda - výskum - inovácie

Predstavitelia akademickej obce uviedli, že podiel slovenského exportu na HDP je 85%, ale výkonnosť pracovníka na exporte je približne len na úrovni 15% v porovnaní s Nemeckom. Znamená to, že slovenské firmy sú oveľa menej výkonné a teda majú aj menej disponibilného kapitálu. Otázka budúcej konkurencieschopnosti SR je vo vede, výskume, aplikovanom výskume a inováciách. Pokiaľ dnešná stratégia VEV nebude prepojená so stratégiou rozvoja školstva, vedy a výskumu, môže v budúcnosti vzniknúť problém. V školstve musí byť jasné hodnotenie práce vysokých škôl a využitie im pridelených financií. Otázka konkurencieschopnosti je strategickou záležitosťou tohto štátu a všetky zainteresované inštitúcie musia byť v synerгии.

Len 0,48 % z HDP ide na výskum, ale ďalších 0,6 % ide na súkromné výskumy cez inštitúty a 4 ministerstvá. Chýba nám historická trpezlivosť počkať na výsledky základného výskumu a následne ich aplikovať, pričom je možné využiť aj výsledky výskumu v západných krajinách. V materiálovom výskume je Slovensko na špici, ale nevyužíva toto postavenie pre slovenské firmy.

Podnikatelia vnímali konferenciu ako fórum o podpore zahraničného obchodu. Podnikatelia nechcú investovať bez podpory. Dôvodom je možno aj nedôvera, že v EÚ bude skutočne konkurencieschopné prostredie. Z pohľadu Slovenska ide najmä o podporu výsledkov vedy a aplikovaného výskumu, ktoré v budúcnosti prinesú zisk. Na Slovensku je situácia oproti ČR neporovnateľná, aj keď istým pozitívom je nový projekt pre rok 2015.

Generálny riaditeľ OECD počas nedávnej pracovnej návštevy v Bratislave odporučil Slovensku investovať najmä do vedy a výskumu a do výrobkov s vyššou pridanou hodnotou. Základ proexportnej politiky je využiť prostriedky vynakladané na vedu a výskum, na výrobu výrobkov s vyššou pridanou hodnotou a rozpracovať tento zámer tak, že ak sa začnú v budúcnosti objavovať problémy, Slovensko bude schopné realizovať náhradné riešenia.

Existuje veľa rôznych stratégií, no iba veľmi málo sa sleduje ich previazanosť a implementácia v praxi. Stratégia RIS3 SK bola schválená v Bruseli a je už schválený aj príslušný operačný program. Stratégia RIS3 SK uľahčí prístup k eurofondom z hľadiska prijímania žiadostí, čím sa zjednoduší samotná implementácia a proces refundácie. RIS3 SK bude štandardne implementovaná prostredníctvom akčných plánov (spravidla na 2 roky). Podnikatelia boli od začiatku pri tvorbe RIS3 SK a princípom bolo získať viac peňazí, a to práve účasťou podnikateľskej sféry.

Pri kapacite financovania projektov je problém s reálnymi projektmi. Medzi prvoradé otázky patrí veda, výskum, vzdelávanie, vrátane vyriešenia kompetencií medzi MH SR a MŠVVaŠ SR, ako aj ďalších úloh. Najmä otázky kompetencií MH SR a MŠVVaŠ SR je potrebné venovať pozornosť, pričom podnikatelia sú ochotní poskytnúť v tomto smere podporu. Podnikatelia vyslovili názor, že MH SR musí posilniť útvary, ktoré majú na starosti inovácie, priemysel ako aj podporu MSP.

Podnikatelia si uvedomujú, že celkové finančné zdroje sú obmedzené, a preto nie je možné podporiť všetky požiadavky. Podporuje sa to, čo je celospoločensky prospešné. Dnes ide o to, aby sme pre budúcnosť identifikovali perspektívne produkty, ktoré bude možné vyvážať a ktoré budú podporované rôznymi mechanizmami. Veľmi dôležitá je najmä podpora

inovácií. Celý systém podpory však musí byť správne nastavený a vzájomne prepojený aj s podporou poskytovanou v rámci iniciatív EÚ.

Zástupcovia štátnej správy v diskusii k tejto téme konštatovali, že názory, zmýšľanie a smerovanie firiem a štátu ide rovnakým smerom. V aktuálnej stratégii VEV sú zadefinované určité priority, vrátane RIS3 SK. Cieľom konferencie bolo získať spätnú väzbu, konkrétne požiadavky od firiem, na čo sa konkrétne sa zamerať. Hovoriť o exporte má zmysel len vtedy, ak je čo exportovať. Je problém so schvaľovaním programov na toto programovacie obdobie. MH SR v tejto oblasti stratilo svoju autonómnosť a musí sa dohodnúť s MŠVVaŠ SR. Systém eurofondov je nastavený tak najlepšie, ako je to možné. Pri RIS3 SK akčný plán len rieši lepšie zapojenie jednotlivých inštitúcií, nejde o kompletnú zmenu celej stratégie. Technologická agentúra, ktorá zastreší aj príslušnú časť fondov EÚ bude súčasťou SIEA. Nebude sa teda vytvárať ďalšia agentúra. Ak niečo podobné dobre funguje v ČR, necháme sa inšpirovať.

Identifikácia problému: Zvyšovanie podpory výskumu a inovácií, stimulovanie podnikateľov a prepájanie súkromnej a verejnej sféry

Opatrenia v štádiu realizácie alebo prípravy: K problémovým otázkam, ktoré boli predmetom diskusie je potrebné uviesť, že v rámci RIS3 SK sa bude riešiť zvýšenie štátnej podpory pre vedu a výskum, podpora výrobkov s vyššou pridanou hodnotou a tiež identifikácia potrieb aplikovaného výskumu zo strany podnikateľského sektora. Prvý akčný plán na implementáciu RIS3 SK do roku 2016 predloží MŠVVaŠ SR na rokovanie Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie a následne vlády SR v prvom polroku 2015. Kompetencie medzi MH SR a MŠVVaŠ SR sú riešené už v existujúcej RIS3 SK a ešte detailnejšie budú stanovené v pripravovanom akčnom pláne k RIS3 SK. V štádiu zmeny a procesnej transformácie je transformácia Slovenskej akadémie vied a ďalších rozpočtových a príspevkových organizácií výskumu a vývoja na verejné výskumné inštitúcie. MH SR, MZVaEZ SR a MK SR bude do roku 2020 priebežne vyvíjať aktivity na podporu exportu a internacionalizácie tovarov a služieb nielen v MSP, ale zároveň bude podporovať kreatívny priemysel s cieľom zvýšiť jeho podiel na exporte, čo je v súlade s RIS3 a Stratégiou rozvoja kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike. Podporovanou oblasťou záujmu MH SR je i budovanie inovačných kapacít a smerovanie k lepšej znalostnej ekonomike, čo znamená podporu inovácií a intenzity znalostí domácich podnikov, najmä malých a stredných, ako aj vyššie investície do vzdelávania.

Nové opatrenie: Pre zvýšenie podpory výskumu a inovácií sú v časti „NÁVRH OPATRENÍ“ uvedené opatrenia č. 3 a 7.

TÉMA č. 5 - Ekonomickí diplomati a obchodné zastúpenia mimo systému ZÚ SR

Slovensko je z 12 vybraných krajín EÚ na 2. mieste v realizácii exportu, ale až na jednom z posledných miest čo do počtu obchodných zastúpení mimo systému ZÚ. Ekonomický diplomat často nemá možnosť pokryť podporu všetkých podnikov, pričom práve pre MSP chýba prepojenie pri získavaní informácií v zahraničí. MZVaEZ SR má záujem podporiť zastúpenia pre poskytovanie služieb podnikateľskej verejnosti aj mimo systému ekonomických diplomatov na ZÚ SR v zahraničí, kde v súčasnej dobe pôsobí len 47 ekonomických diplomatov. Tento počet je nedostatočný.

MH SR spolu s MZVaEZ SR začínajú pracovať na novom systéme zahraničných zastúpení so zámerom obnoviť to, čo v minulosti fungovalo, aj keď bude nutné rešpektovať zmenené podmienky v dôsledku nahradenia štátneho sektoru súkromným. Ak tento zámer aj exportéri zaradia medzi priority, štát je pripravený prijať konkrétne riešenia. Otázka kompetencií rezortov pritom nebude problém.

V júli 2013 bola zriadená Rada pre strategické riadenie, koordináciu a kontrolu činností SARIO (ďalej len „Rada SARIO“), aby riešila, okrem iného, aj aktívnejšie zapájanie ekonomických diplomatov do riešenia potrieb podnikateľského sektora. Zatiaľ chýba definovanie stratégie pôsobenia SARIO a vytváranie jeho prípadných zastúpení v tretích krajinách.

Predbežne je možné uvažovať o flexibilných vysunutých pracoviskách v zahraničí, pričom je ale potrebné postupovať na základe požiadaviek od samotných podnikateľov. Pravdepodobne budú zvolené rôzne modely podľa aktuálnych potrieb, špecificky sa budú riešiť jednotlivé teritória. Celý zámer bude doriešený spoločne so súkromným sektorom, pretože riešenie niektorých úloh, ktoré bude spracovávať obchodný zástupca, bude považované za nadštandardnú službu, ktorá bude spoplatnená. Pôjde o služby mimo funkcie diplomatickej prezentácie. Je možné identifikovať viacero nových teritórií, kde by sa nové zastúpenia mohli etablovať. Je nevyhnutné, aby samotné podnikateľské zväzy, resp. podnikatelia identifikovali svoje potreby a exportné ponuky pre konkrétne teritória, ktorých export by podporili vlastnými zastúpeniami v zahraničí.

Podnikatelia by uvítali návrat k podobnému systému ako bol bývalý systém obchodných delegátov. Podnikatelia očakávajú, že štát im bude pomáhať „otvárať dvere“. Preto musí fungovať súhra medzi podnikateľským sektorom a štátom a tiež musí byť nastavený dlhodobý systém podpory exportu, ale bez jeho častých zmien. Súkromný sektor je pripravený podieľať sa aj finančne na vybudovaní nového systému obchodných zástupcov. S iniciatívou musí ale prísť štát, vytvoriť určité zastrešenie a nastaviť dlhodobú víziu. Až následne prídu konkrétne požiadavky zo strany podnikateľov. Ak bude štát zvažovať reálne založenie obchodných zastúpení mimo systému ZÚ SR, AZZZ SR bude napríklad pripravená poskytnúť informáciu, ktoré podniky, s akými komoditami a v akých teritóriách budú chcieť podporu týchto zastúpení.

Identifikácia problému: nízky počet podnikateľských zastúpení SR v zahraničí

Opatrenia v štádiu prípravy: MH SR v súlade s opatrením č. 3 z „Informácie o priebežnej implementácii nástrojov a opatrení stratégie VEV“ predloží na aprílové rokovanie rady v roku 2015 materiál „Perspektíva vytvárania podnikateľských podporných zastúpení v zahraničí mimo systému zastupiteľských úradov SR v zahraničí“. V rámci tohto materiálu sa tiež posúdi možná spolupráca a finančná spoluúčasť súkromného sektora, resp. podnikateľských zväzov, v závislosti od teritória alebo na základe požiadaviek podnikateľského sektora.

Nové opatrenie: Pre zefektívnenie poskytovania služieb podnikateľom je v časti „NÁVRH OPATRENÍ“ uvedené opatrenie č. 2.

TÉMA č. 6 - Zlepšenie vzájomnej komunikácie - spätná väzba

Štát konštatoval, že v komunikácii medzi štátom a podnikateľmi je v porovnaní s minulým obdobím badať pokrok. Komunikácia medzi štátom a podnikateľmi v rámci rady

je tou najlepšou možnosťou pre zisťovanie problémov exportérov, pretože práve rada ponúka priestor pre vhodné nastavenie proexportných nástrojov. Zároveň sa podarilo vytvoriť portál pre exportérov a ďalšie možnosti pre zlepšenie vzájomnej komunikácie. Dôležitý je prenos informácií zo zahraničia, v rámci ktorého dobre funguje ekonomická diplomacia, ktorá sprostredkúva aj kontakt v zahraničí pre slovenské subjekty a otvára trhy v tretích krajinách (i prostredníctvom politických vzťahov).

Pre zlepšenie podnikateľského prostredia je potrebné si vydiskutovať a poznať, aké sú potreby exportérov, aby bolo možné nastaviť konkrétne nástroje. Štát potrebuje spätnú väzbu od firiem. V auditóriu mali zúčastnení exportéri možnosť priamo reagovať k téme a predložiť návrhy na zlepšenie existujúcich nástrojov, či nastavenie nových nástrojov, napr. využitie obchodných zastúpení firiem v zahraničí.

MH SR upozornilo, že nemá možnosť získať zo Štatistického úradu SR individuálne údaje o exportéroch z dôvodu ochrany údajov. MH SR oslovilo exportérov a požiadalo ich o potvrdenie súhlasu. Taktiež je potrebné poznať od firiem reálne zhodnotenie zahraničných podnikateľských misií, ako presne pomohli v ich podnikaní.

Podnikatelia musia konkrétne povedať, čo potrebujú od štátu. Štát môže podporovať na zahraničných trhoch len konkrétne konkurencieschopné produkty, ktoré potrebujú od štátu pomoc. Systém podpory je nastavený, ale nemá vstupy od podnikateľov. Ak napríklad exportérovi pomôže cesta predstaviteľa štátu do určitého teritória získať určitú zákazku, tak vysoko postavení predstavitelia štátnej správy sú pripravení ísť s exportérom takúto situáciu riešiť. Naopak, štát bude rušiť tie plány, pri ktorých nebude žiadna spätná väzba, resp. záujem zo strany podnikateľov.

Je potrebná synergia medzi štátom a podnikateľmi pre zabezpečenie lepších výsledkov slovenského exportu. Taktiež je potrebné zjednotiť a zoskupiť požiadavky, ale súčasne nie je možné zaoberať sa každou požiadavkou. Tak isto nie je možné, aby štát suploval fungovanie trhu a vykonával za firmy všetky činnosti spojené s exportom. Štát je pripravený podporovať slovenské firmy, aby sa posilnili v porovnaní so zahraničnými firmami.

Súčasťou MZVaEZ SR je podnikateľské centrum, na ktoré je potrebné smerovať dopyty. V štádiu prípravy je nový špeciálny portál exportéra v rámci Ústredného portálu verejnej správy (www.slovensko.sk), ktorý bude poskytovať komplexné informácie pre slovenských exportérov, vrátane podujatí organizovaných v jednotlivých krajinách.

Identifikácia problému: Nedostatočná spätná väzba od podnikateľského prostredia

Opatrenie v štádiu prípravy: MH SR v spolupráci s MZVaEZ SR, EXIMBANKOU SR, SARIO a MPA RV SR v súlade s opatrením č. 1 k „Informácii o priebežnej implementácii nástrojov a opatrení stratégie VEV“ uskutoční v priebehu februára - marca 2015 formou elektronického dotazníka prieskum o reálnom využívaní proexportných nástrojov z pohľadu slovenských podnikateľov. Výsledky tohto prieskumu budú spracované v materiáli, ktorý bude predložený na aprílové rokovanie rady v roku 2015.

Nové opatrenie: Pre podporu získavania spätnej väzby od podnikateľov je v časti „NÁVRH OPATRENÍ“ uvedené opatrenie č. 1.

TÉMA č. 7 - Podpora exportu všeobecne

Podľa MH SR sa základné problémy stále opakujú, napríklad duálne vzdelávanie, podnikateľské prostredie, fiškálna záťaž a prílišná administratíva. Je potrebné **lepšie nastaviť proexportné nástroje** pre väčšiu expanziu firiem na zahraničné trhy. Exportéri nie sú homogénna skupina a približne 80% exportérov sú veľké firmy, prevažne zahraničné, ktoré podporu štátu nepotrebujú. Ich prípadná podpora by vytvorila pridanú hodnotu len na strane zamestnanosti. Je potrebné sa sústrediť predovšetkým na slovenských exportérov a podporiť nielen veľké firmy, ktoré vyvážajú niekoľkomiliónové celky, ale aj menšie firmy. V stratégii VEV je 47 nástrojov, čo je asi veľký počet a je na zváženie ho zúžiť. Úlohou štátu je počúvať, čo firmy potrebujú, segmentovať a špecifikovať tie nástroje, ktoré môžu byť využité.

SOPK videla **hlavný zmysel konferencie v presnej definícii vzájomných potrieb, možností a cieľov**, aby následne vytvorené nástroje boli užitočné a efektívne. Export je hnacím motorom tejto krajiny, je to najväčší zamestnávateľ. Problémom je, že najväčší investori, prevažne zahraniční, dostávali významné stimuly. Títo investori však nevyrábajú pre Slovensko, ale pre svoje zahraničné matky. Na Slovensku sa už premárnila šanca podpory exportu bez toho, že by sa zadefinovali jasné priority. V tejto súvislosti je potrebné zlepšiť fungovanie inštitúcií zameraných na podporu exportu a vytvoriť stabilný a jasne zadefinovaný systém podpory, ktorý bude dostatočne financovaný zo strany štátu. Krajiny, ktoré majú jasne stanovený a fungujúci systém, sú na čele hospodárskeho rastu (napr. škandinávske krajiny, ČR). Pri podpore exportu ide tiež o finančnú angažovanosť štátu a je dôvod takýmto spôsobom podporiť podnikateľov. Fondy EÚ sú neopakovateľná šanca, ktoré treba využiť aj na podporu exportu. Ich využitie bolo doteraz veľmi slabé. Získavanie peňazí z eurofondov na podporu technológií a podporu aplikovaného výskumu je viac-menej neriešiteľná vec. Tam kde zlyhávajú banky, musí s pomocou prísť štát. Ťahúňom by mali byť významné slovenské podniky ale aj tu Slovensko premárnilo šancu. Slovensko má stále možnosti výroby vojenskej techniky, ako aj lodí v Komárne, ale nevyužíva tieto kedysi silné priemyselné sektory.

Podľa akademickej obce medzi **základné otázky podpory exportu patrí kto, kam a za akých podmienok**. Ak veľké zahraničné firmy nedostanú ďalšie stimuly, odídu zo Slovenska. Kľúčom sú naši veľkí podnikatelia. Malí podnikatelia sa síce musia sami vyrovnávať so všetkými byrokratickými požiadavkami, avšak môžu ich potiahnuť veľké firmy.

Zabezpečenie registra obchodných firiem, alebo **poskytovanie štatistických údajov je úlohou štátu**. Tieto obslužné činnosti nemôžu vykonávať súkromné firmy. Ak poskytovaniu určitých štatistických údajov bráni nezmyselná smernica EK, prečo iné štáty tento problém nemajú ?

Mnohí podnikatelia podporujú dohodu TTIP. Ale EÚ i SR má v súčasnosti najdrahšie vstupy a práve USA dávajú obrovské investície do ťažby nových zdrojov energií (napr. bridlicového plynu). V energetike v USA poklesli ceny energií citelne a keď s takýmito vstupmi pracujú americké podniky a zároveň dokážu značne investovať, potom hrozí príchod veľmi lacných tovarov. Preto je potrebné, aby každá obchodná dohoda mala rovnocenných partnerov a rovnocenné podmienky. Do takýchto vzájomných vzťahov nie je možné ísť bez uváženia.

Identifikácia problému: Zefektívnenie systému podpory exportu

Nové opatrenie: Pre zefektívnenie podpory exportu je v časti „NÁVRH OPATRENÍ“ uvedené opatrenie č. 6.

TÉMA č. 8 - Technika zahraničného obchodu

Na základe skúseností možno konštatovať, že v niektorých prípadoch je evidovaná nedostatočná znalosť techník zahraničného obchodu a využitia existujúcich možností financovania a poistenia exportu na strane vývozcov. Týka sa to najmä podnikateľov z radov vývozcov malých a stredných podnikov. Riešením pre zlepšenie a posilnenie podnikateľského prostredia je vytvorenie systémového vzdelávania exportérov najmä pre segment MSP.

Identifikácia problému: Nedostatočná znalosť techniky zahraničného obchodu

Nové opatrenie: Pre zdokonalenie vzdelávania podnikateľov v oblasti zahraničného obchodu je v časti „NÁVRH OPATRENÍ“ uvedené opatrenie č. 4.

NÁVRH OPATRENÍ

V návrhu sú uvedené opatrenia, ktoré nie sú súčasťou iných dokumentov alebo strategických materiálov, resp. legislatívnych návrhov.

1. Nastaviť možnosť získavania spätnej väzby od podnikateľov na portáli www.slovensko.sk

Spôsob plnenia: V časti „Exportéri, vyjadrite Váš názor“ (začíname s exportom / etablovaný exportér) bude zverejnený permanentný dotazník s otázkami a priestorom na vyjadrenie názoru k aktuálnym možnostiam podpory exportérov a exportu. Zároveň bude možné ad hoc publikovať formuláre spätnej väzby.

Gestor: MH SR / SARIO

Termín: február 2015

2. Upraviť existujúci systém poskytovania služieb diplomatickými zastúpeniami v rámci systému ZÚ v zahraničí a posúdiť poskytovanie služieb cez uvažovaný nový systém podnikateľských zastúpení (v rámci toho prehodnotiť zoznam štandardných bezodplatných služieb, poskytovaných diplomatickými zastúpeniami a vypracovať zoznam spoplatnených nadštandardných služieb novým typom zastúpení).

Spôsob plnenia: predloženie konceptu na rokovanie rady

Gestor: MZVaEZ SR

Termín: apríl 2015

3. Posúdiť možnosť posilnenia útvarov MH SR, ktoré sa zaoberajú problematikou inovácií, priemyslu a podpory MSP

Spôsob plnenia: predloženie návrhu na posilnenie kapacít útvarov MH SR formou organizačnej zmeny

Gestor: MH SR

Termín: 30. 6. 2015

4. Predložiť návrh konceptu na vytvorenie systémového a kontinuálneho vzdelávania v oblasti podpory exportu (v rámci už existujúceho inštitucionálneho systému podpory exportu, resp. ďalších inštitúcií podľa agendy a poslania)

Spôsob plnenia: predloženie materiálu na rokovanie rady
Gestor: SARIO v spolupráci s EXIMBANKOU SR

Termín: september 2015

5. Priebežné hodnotenie spätnej väzby, námetov a požiadaviek podnikateľskej sféry v oblasti podpory exportu.

Spôsob plnenia: V rámci ročného hodnotenia stratégie VEV

Gestor: MH SR

Termín: každoročne v októbri

6. Cielene využiť ekonomickú diplomaciu pri internacionalizácii vedy, výskumu a inovácií a podpore medzinárodného transferu technológií.

Spôsob plnenia: raz ročne predložiť na rokovanie rady stručnú informáciu o plnení úlohy ako osobitnú časť v rámci hodnotenia výsledkov ekonomickej diplomacie

Gestor: MZVaEZ SR v spolupráci s MH SR, MŠVVŠ SR

Termín: pravidelne k 30. 4.

ZÁVER

Priebeh konferencie ukázal, že spôsob jej prípravy a moderovaná diskusia medzi panelistami a plénom bola dobrou voľbou. Konferencia mala neformálny charakter. Panelisti, ktorí zastupovali záujmy podnikateľov, boli aktívni a prezentovali svoje názory na rôzne témy. Na druhej strane organizátori očakávali v diskusii od podnikateľov z pléna väčšiu iniciatívu, ktorá na konferencii neprekročila štandardnú úroveň.

Napriek vopred zvoleným kľúčovým témam nebol jednotlivým diskutujúcim obmedzený priestor na vyjadrenie názoru aj k iným témam. Zhrnutie diskusie ukazuje, že väčšina diskutujúcich sa zamerala na otázky, ktoré či už štát alebo podnikatelia považovali v súčasnej dobe za najvýznamnejšie. Tieto otázky sa nakoniec v prevažnej miere dotýkali vopred vybraných kľúčových tém. Táto skutočnosť tiež potvrdzuje opodstatnenie a správnosť intenzívnej komunikácie organizátorov už v období prípravy konferencie s vysokými predstaviteľmi príslušných ministerstiev a zástupcami podnikateľov.

Informácia o priebehu a záveroch konferencie bude po prerokovaní v Pracovnej skupine pre Stratégiu vonkajších ekonomických vzťahov SR na obdobie 2014 - 2020 a po schválení na zasadnutí rady 18. februára 2015 prístupná aj podnikateľskému sektoru a širokej odbornej verejnosti.

